

Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νόμος-Νομίζω-Νόμισμα» της Νομισματικής Συλλογής Alpha Bank, το οποίο ταξιδεύει στην ελληνική περιφέρεια

Για μαθητές Δ΄ - Ε΄ - ΣΤ΄ Δημοτικού

Περιγραφή του Προγράμματος

Το πρόγραμμα «Νόμος-Νομίζω-Νόμισμα» δημιουργήθηκε από τη Νομισματική Συλλογή Alpha Bank, στο πλαίσιο των ποικίλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, που διοργανώνει. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο δύναται να ταξιδεύει σε Δημοτικά Σχολεία της ελληνικής περιφέρειας, μέσα σε ένα μικρό, ειδικά σχεδιασμένο «χρηματοκιβώτιο», με σκοπό την εξοικείωση των παιδιών με το αρχαίο νόμισμα, την εικονογραφία του, την κυκλοφορία του και ασφαλώς, τη χρήση του ως μέσου συναλλαγής.

Το Πρόγραμμα αρχίζει με την κατασκευή ενός επιδαπέδιου χάρτη – παζλ, επάνω στον οποίο σημειώνονται σπουδαίες πόλεις και βασιλείς της αρχαιότητας καθώς και τα νομίσματά τους.

Μέσα από διαλογική συζήτηση, οι μαθητές μαθαίνουν κατά σειρά:

- τα μέσα συναλλαγής στην προκερματική εποχή (αντιπραγματισμός και βοοειδή)
- τα πρώτα σχηματοποιημένα αντικείμενα που χρησιμοποιήθηκαν στις συναλλαγές (τάλαντο και οβελοί)
- το πρώτο νόμισμα της ιστορίας (ένας άτυπος σβώλος από ήλεκτρο)
- το νόμισμα, όπως το γνωρίζουμε σήμερα, μεταλλικό στρογγυλό αντικείμενο με παραστάσεις και επιγραφές και στις δύο όψεις
- τα δύο πιο σημαντικά νομίσματα της αρχαιότητας: το αθηναϊκό τετράδραχμο, που αναβιώνει στο κέρμα του ενός ευρώ, και το τετράδραχμο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Με τη βοήθεια 100 καρτών, που αντιστοιχούν σε 50 νομίσματα, οι μαθητές μελετούν την εικονογραφία, μέσα από ποικίλες δραστηριότητες και παιχνίδια, και μαθαίνουν:

- την ελληνική μυθολογία
- τη χλωρίδα και την πανίδα της αρχαιότητας
- διάφορα αθλήματα
- γνωστούς βασιλείς

Στη συνέχεια, οι μαθητές γνωρίζουν τον τρόπο κατασκευής των αρχαίων νομισμάτων και κατασκευάζουν οι ίδιοι, με πήλινες μήτρες και πλαστελίνη, ορισμένα νομίσματα, ακολουθώντας, σε γενικές γραμμές, την αρχαία τεχνική.

Στο τέλος του Προγράμματος, οι μαθητές, όσοι το επιθυμούν, σχεδιάζουν ένα δικό τους νόμισμα.

Συσκευασία και Περιεχόμενα

Το κουτί του εκπαιδευτικού προγράμματος έχει τη μορφή ενός μικρού χρηματοκιβωτίου και διαθέτει εσωτερικά, 3 συρτάρια. Στα συρτάρια περιλαμβάνονται τα κάτωθι:

<p>Ένα έντυπο: Οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς Στο έντυπο παρουσιάζεται αναλυτικά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν και χρησιμοποιούνται όλα όσα περιλαμβάνονται, προτάσεις εκπαιδευτικών παιχνιδιών και θέματα προς συζήτηση μέσα στην τάξη.</p>	
<p>Ένα βιβλίο γνώσεων – δραστηριοτήτων Το βιβλίο με τίτλο «Nόμος-Nομίζω-Nόμισμα», βοηθά τον εκπαιδευτικό στη διεξαγωγή του Προγράμματος και περιλαμβάνει όλες τις απαντήσεις στα παιχνίδια που προτείνονται. Το βιβλίο παραμένει, ως δωρεά, στη βιβλιοθήκη του σχολείου.</p>	
<p>Ένας χάρτης παζλ (24 κομμάτια) Ο χάρτης είναι σχεδιασμένος για επιδαπέδια χρήση με διαστάσεις 130 X 190 εκ. και αποτελεί βασικό μέσο διεξαγωγής του εκπαιδευτικού προγράμματος. Οι μαθητές εργάζονται επάνω στον χάρτη και εντοπίζουν, κάθε φορά, τις πόλεις ή τις περιοχές των νομισμάτων που υπάρχουν στις κάρτες.</p>	

100 κάρτες νομισμάτων

Οι 100 κάρτες αντιστοιχούν σε 50 νομίσματα. Οι 50 κάρτες απεικονίζουν την εμπρόσθια όψη των νομισμάτων και οι υπόλοιπες 50 κάρτες απεικονίζουν την οπίσθια όψη τους. Πίσω από κάθε κάρτα, αναγράφεται η περιγραφή του νομίσματος που απεικονίζεται. Για να διακρίνουμε τις δύο όψεις των νομισμάτων, η εμπρόσθια όψη τους σημειώνεται με κόκκινη γραμματοσειρά και η οπίσθια όψη τους με πράσινη γραμματοσειρά.

Έξι αντίγραφα αρχαίων νομισμάτων

Τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να κρατήσουν στα χέρια τους ορισμένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά αρχαία νομίσματα. Πρόκειται για πιστά αντίγραφα αρχαίων νομισμάτων από τη Συλλογή της Alpha Bank, τα οποία φέρουν ένα εγχάρακτο Α (=αντίγραφο):

1. Το πρώτο νόμισμα της ιστορίας
2. Τον στατήρα της Αίγινας
3. Το τετράδραχμο των Αθηνών
4. Το τετράδραχμο του Φιλίππου Β΄
5. Το τετράδραχμο του Μεγάλου Αλεξάνδρου
6. Τον στατήρα της Κορίνθου

Ένα μονόφυλλο με τα επεξηγηματικά κείμενα των έξι αντιγράφων των αρχαίων νομισμάτων

Αναγράφονται η περιγραφή και όλες οι πληροφορίες για καθένα από τα έξι αντίγραφα νομισμάτων.

Αντίγραφα αρχαίων νομισμάτων από τη Συλλογή της Alpha Bank

<p>Λύρα / Λύρα Το πρώτο σπασμένο από θάλατρα, 630-600 π.Χ. Βάρος: 3,37 γραμμάρια. Διάμετρος: 8 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Δεν υπάρχει επισημασμένος τύπος, κλάσμα χρηματοδότης. Οπίσθια όψη: Δύο ανάστροφα τετράγωνα. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 4054</p>	<p>Θέμισμα Β΄, Ηρακλεία Αργυρό τετράδραχμο, 399-338 π.Χ. Βάρος: 14,62 γραμμάρια. Διάμετρος: 23 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Κραυγή Κριού. Οπίσθια όψη: ΣΥΛΛΟΓΗ, ανάστροφα τετράγωνα. Κόπη από τον τύπο, λαογραφία. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 3479</p>
<p>Αίγινα Αργυρός στατήρας, 479-456 π.Χ. Βάρος: 12,87 γραμμάρια. Διάμετρος: 20 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Θέμισμα Αίγινας. Οπίσθια όψη: Ψευδο τετράγωνο, διακοσμημένο με πέδιλο πέδιλο. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 3909</p>	<p>Αλέξανδρος Γ΄, Ηρακλεία Αργυρό τετράδραχμο, 336-323 π.Χ. Βάρος: 17,02 γραμμάρια. Διάμετρος: 23 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Κραυγή Κριού με Άστρο. Οπίσθια όψη: ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, άστρο ανάστροφα, φέρει στο ΣΔΕ ένα από τα πιο σημαντικά αντίγραφα. Κάθε από το ΣΔΕ είναι οπίσθια όψη από το θρόνο, το κράτος Π. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 3566</p>
<p>Αθήνα Αργυρό τετράδραχμο, 430-420 π.Χ. Βάρος: 17,0 γραμμάρια. Διάμετρος: 24 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Κραυγή Αθηνών με στήλη κρόνος. Οπίσθια όψη: Πλάσμα (μεταμορφωμένη στήλη) κρόνος. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 2197</p>	<p>Κόρινθος Αργυρός στατήρας, 386-307 π.Χ. Βάρος: 8,41 γραμμάρια. Διάμετρος: 22 χιλιοστά. Εμπρόσθια όψη: Τηλέφος. Από κάτω το αρχαίο γράμμα κλάμα (Σ), κλάμα του γένους της Κόρινθου. Οπίσθια όψη: Κραυγή Αθηνών με κρόνος. Πλασ από την αρχαία λαογραφία, φέρει από το θρόνο, το κράτος Γ. Νομισματολόγος Συλλογή Alpha Bank 7483</p>

50 φύλλα σχεδιασμού νομίσματος
Κάθε παιδί παίρνει ένα φύλλο και σχεδιάζει το δικό του νόμισμα, μέσα στον ήδη σχεδιασμένο κύκλο, το οποίο μπορεί, εάν θέλει και να χρωματίσει.
Όταν οι «μικροί χαρακτές» ολοκληρώσουν τα σχέδια τους, ο εκπαιδευτικός τοποθετεί τα φύλλα μέσα στη συσκευασία, προκειμένου να μας τα αποστείλει.
Τα σχέδια των νομισμάτων των παιδιών, ενδέχεται, στο μέλλον, να παρουσιασθούν σε σχετική έκθεση, για την οποία ασφαλώς θα υπάρξει προηγούμενη συνεννόηση με το σχολείο.

Πέντε ζεύγη πήλινων μητρών για κατασκευή νομισμάτων
Οι πήλινες μήτρες χρησιμοποιούνται, για να κατασκευάσουν τα παιδιά με πλαστελίνη ένα νόμισμα, με την ίδια τεχνική, σε γενικές γραμμές, που ακολουθούσαν στην αρχαιότητα.
Για να αντιστοιχίσουν την εμπρόσθια με την οπίσθια όψη του ίδιου νομίσματος, πρέπει απλώς να συνδυάσουν τα χρώματα των μητρών.

Πλαστελίνη
Η πλαστελίνη χρησιμοποιείται για να κατασκευάσουν τα παιδιά ένα αρχαίο νόμισμα με τις πήλινες μήτρες.

Τετράπτυχο εκπαιδευτικό έντυπο
Δίδεται σε κάθε μαθητή που παρακολουθεί το πρόγραμμα ως εκπαιδευτική δράση.

Παιδαγωγικός Στόχος

Κύριος παιδαγωγικός στόχος του προγράμματος «Νόμος-Νομίζω-Νόμισμα», είναι να γνωρίσουν οι μαθητές την ιστορία του νομίσματος, του βασικού μέσου συναλλαγής, που ξεκίνησε από την αρχαία Ελλάδα.

Επιπλέον, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα:

- να κρατήσουν στα χέρια τους το πρώτο νόμισμα της ιστορίας και ορισμένα από τα πιο σημαντικά νομίσματα της αρχαιότητας,
- να παρατηρήσουν από κοντά τις παραστάσεις των αρχαίων νομισμάτων και να ερμηνεύσουν την εικονογραφία τους,
- να γνωρίσουν και να εντοπίσουν στον χάρτη, πόλεις και περιοχές καθώς και τη σφαίρα επιρροής ορισμένων βασιλείων της αρχαιότητας,
- να μάθουν σημαντικές στιγμές της ελληνικής ιστορίας, που συνδέονται με τη νομισματοκοπία της εκάστοτε εκδότριας αρχής,
- να δουν ήρωες της ελληνικής μυθολογίας και να αφηγηθούν τις ιστορίες τους.

Επιπροσθέτως, οι μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού μπορούν:

- να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, να γίνουν οι ίδιοι τεχνίτες σε ένα αρχαίο νομισματοκοπείο, και υπεύθυνοι της νομισματοκοπίας μίας πόλεως, σχεδιάζοντας το νόμισμά της,
- να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητα και το πνεύμα συνεργασίας μέσα από την υλοποίηση ομαδικών δραστηριοτήτων.

Διεξαγωγή του Προγράμματος και Τρόπος Αποστολής

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού και διεξάγεται από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό.

Το «χρηματοκιβώτιο» του Προγράμματος αποστέλλεται στο Σχολείο της ελληνικής περιφέρειας και παραμένει περίπου δύο εβδομάδες στον εκπαιδευτικό της σχολικής τάξης, ο οποίος έχει εκδηλώσει το σχετικό ενδιαφέρον. Ο εκπαιδευτικός αρχικώς, μελετάει τις οδηγίες που εσωκλείονται, εξοικειώνεται με τα περιεχόμενα της συσκευασίας και στη συνέχεια, σε χρόνο που ο ίδιος κρίνει, διεξάγει το Πρόγραμμα μέσα στην τάξη. Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος, το «χρηματοκιβώτιο» αποστέλλεται πίσω στη Νομισματική Συλλογή της Alpha Bank, με όλα τα περιεχόμενά του, συμπεριλαμβανομένων των καρτών ζωγραφικής με τα σχέδια των παιδιών. Δεν επιστρέφονται το βιβλίο, το οποίο παραμένει στη βιβλιοθήκη του Σχολείου καθώς και η πλαστελίνη, η οποία έχει καταναλωθεί.

Το Πρόγραμμα προσφέρεται δωρεάν και όλα τα έξοδα αποστολής καλύπτονται από την Alpha Bank.

Υπεύθυνη Προγράμματος

Δρ Δήμητρα Τσαγκάρη

Επιμελήτρια

Νομισματική Συλλογή Alpha Bank